

OPPLAND
fylkeskommune

Kulturpolitikk for Oppland

Kulturpolitiske satsningsområder frem mot år 2014

Visjon

Oppland Fylkeskommune skal være en viktig utviklingsaktør for et allsidig, mangfoldig og skapende kunst og kulturliv i fylket.

Kunst og kulturlivet i Oppland skal være et bærende element i arbeidet med bolyst og utvikling i lokalsamfunnene og bidra til livskvalitet og vekst for det enkelte mennesket.

Kulturpolitikk for Oppland

Innledning

Kulturpolitikk for Oppland - kulturpolitiske satsingsområder frem mot år 2014, er en rullering og videreutvikling av dokumentet Kulturpolitikk for fremtiden, FT-sak 31/06. Kommunalkomiteen har behandlet saken i fire møter og det er hentet innspill fra regionrådene, eldreråd, ungdomsråd og rådet for likestilling av funksjonshemmede i Oppland, i tillegg til samtaler og innspill fra samarbeidende institusjoner, organisasjoner, enkeltpersoner og fagmiljø. Dokumentet fokuserer på de overordnede visjoner og strategier på kulturfeltet og forutsetter at disse i etterkant blir nedfelt som tiltak i konkrete handlingsplaner/dokumenter innenfor de definerte satsingsområder.

Grunnlaget for kulturstrategien

I politikkdokumentet Kulturpolitikk for fremtiden (FT-sak 31/06) defineres følgende hovedmål for virksomheten: Et aktivt, variert og skapende kunst- og kulturliv som egenverdi og som grunnlag for kulturnæringer i et livskraftig opplandssamfunn.

Kultur har trivsel, opplevelse, kunnskap og verdibygging som målsetning. Kultur bidrar både til mestring og bygging av livskvalitet og kompetanseheving. Kultursektoren er dessuten en katalysator for større konkurransekraft gjennom å tilrettelegge for de kreative kreftene og nyttegjøre den skapende evnen kunstnere og kulturarbeidere har. Dessuten bidrar kulturbaserte næringer i seg selv til vekst og er også en vekstimpuls for andre næringer. En forutsetning er at kulturen ikke bare angår "fritidsmennesket", men også omfatter alles hverdag og er en viktig faktor i samfunnsutviklingen på alle nivåer. Da vil det med andre ord kunne skapes arenaer for entreprenørskap og nytenking som strekker seg langt utover kulturfeltet.

1) For gjeldende økonomiske rammer se virksomhetsrapport for Kultur og Idrett

Illustrasjonsfoto

Det er derfor verdt å merke seg at innenfor kunst- og kulturfeltet vil det være de nyskapende kunstnerne og kulturarbeiderne som driver utviklingen fremover på sine felt. Denne kulturelle kapitalen må foredles og tas i bruk. Likeledes er det viktig at det legges til rette for et mangfold av kulturuttrykk og rike muligheter for frivillig engasjement og samhandling mellom amatører og profesjonelle. I et samfunn med interaksjon på tvers av miljøer og fagprofesjoner vil et kreativt og innovativt kulturliv også overføres på andre deler av samfunnslivet, forutsatt at det også legges vekt på de mulighetene som ligger i folkehelsesatsing, mangfoldsperspektiv og internasjonalt samarbeid.

Økonomi

Kommunalkomiteen fikk i arbeidet med gjennomgang av kulturpolitikken også i oppdrag å gi noen retningslinjer for fremtidige økonomiske prioriteringer, og i tilfelle av nye satsinger, finne rom for disse innenfor gjeldende økonomisk ramme. Komiteen har i arbeidet med gjennomgang av kulturpolitikken valgt å legge vekt på visjoner, satsingsområder og strategier. Budsjettet for 2009 er vedtatt og eventuelle endringer må komme i forbindelse med utarbeiding av Regional handlingsplan for 2010. Det er i skrivende stund ennå ikke avgjort hvilken form denne handlingsplanen vil få og hvilke implikasjoner arbeidet med regional planstrategi vil få for utforming av plandokumentene.

Komiteen har i gjennomgangen av kulturpolitikken pekt på behovet for å arbeide videre med tre temaer; folkehelse, kultur og næring og scenekunst. Komiteen mener derfor at hovedlinjene er trukket opp i det vedlagte dokumentet og eventuelle endringer i de økonomiske prioriteringene bør komme i forbindelse med utarbeiding av budsjett og Regional handlingsplan for 2010.

Vinjerock.

Foto: Ina Rønning Johansen

Konklusjon

Som en konklusjon på arbeidet med Kulturpolitikk for Oppland - kulturpolitiske satsingsområder frem mot år 2014, og rulleringen og videreutviklingen av dokumentet Kulturpolitikk for fremtiden, FT-sak 31/06, vil Kommunalkomiteen understreke behovet for å arbeide videre med de tre valgte områdene; scenekunst, folkehelse og kultur og næring. Målet er å tydeliggjøre de politiske rammebetingelse og ambisjonene for disse satsingsområdene og følge opp strategien med de nødvendige handlingsplanene.

Scenekunst

Når det gjelder scenekunst er det videre arbeidet allerede definert gjennom vedtak om Teater Innlandet og utarbeidelse av scenekunstmelding i felles fylkestingssak 05/09 for Hedmark og Oppland fylkeskommuner den 18. april 2009.

Folkehelse

Folkehelsearbeidet er allerede et høyt prioritert arbeidsområde for Oppland fylkeskommune og med Helse- og omsorgsdepartementets nye lovforslag (som er ute til høring våren 2009), der folkehelse skal bli en lovpålagt tverrsektoriell regionsoppgave, øker behovet for å se på de mange utviklingsmulighetene innen folkehelsearbeidet. Lovforslaget innebærer en tydeliggjøring av fylkeskommunens ansvar for å ivareta folkehelse i egen tjenesteyting, forvaltning og planlegging, og at ansvar for at folkehelse inngår som en del av arbeidet med regional utvikling. I tillegg kommer ny plan- og bygningslov i løpet av 2009, hvor oppgaver og hensyn i den nye loven bl.a. omhandler befolkningens helse. Helsedirektoratets nøkkeltall fra 2008 viser dessuten at helseutgiftene har fordoblet seg det siste tiåret, og i underkant av 3 % går til det forebyggende helsearbeidet. En god samfunnsplanlegging styrker folkehelsen ved at den bidrar til å beskytte mot risikofaktorer og fremme faktorer som virker positivt på helse og livskvalitet, ikke minst ved at planlegging kan bidra til en mer rettferdig og jevnere sosial fordeling av faktorer som påvirker helsen. Oppland fylkeskommune har lenge vært en ledende aktør i arbeidet med folkehelse. Det er derfor ønskelig at man gjennom utarbeidning av en Handlingsplan for Folkehelse i Oppland ser på mulighetene for å videreutvikle dette området med fokus på gode og funksjonelle samarbeidspartnere, Helse i Plan, mulighetene for å stimulere til ytterligere utvikling av FYSAK-prosjekter, samhandling mellom kunst, kultur og folkehelse gjennom nyskapende prosjekter som Den kulturelle skolesekken, Pilegrimsleden, desentralisert kunstformidling og kunst i natur, samt enda bedre koordinering og utnytting av det tverrsektorielle folkehelsearbeidet i fylkeskommunen.

Fra Stol til Stol, Hilde Aagaard
Foto: OFK

Kultur og næring

Satsing på film, festivaler, opplevelser og reiseliv har lenge vært et fokusområde innen kulturbasert næringsutvikling i Oppland. Når det gjelder partnerskapsavtaler med festivalene vil videreføring av dette arbeidet ivaretas gjennom evaluering av eksisterende og inngåelse av nye partnerskapsavtaler fra 2010. Kommunalkomiteen har ikke sett grunn til å endre kriteriegrunnlaget for partnerskapsavtalene for kunst- og kulturfestivalene. Derimot kan det være nødvendig å se på mulighetene for å utarbeide nye kriterier og inngå avtaler med større kulturarrangementer som ikke er festivaler. Forutsetningen er at arrangementene gjentas og utvikles over år og inngår i en regional strategi for kunst, kultur, reiseliv, opplevelser og næring.

Østlandsforskning viser i ØF-Rapport nr.: 12/2008 "Kulturnæringene i Norge- muligheter og utfordringer" - at kulturnæringene de siste fem årene har hatt en sysselsettingsvekst som ligger på omtrent samme nivå som økonomien forøvrig. I et noe lengre perspektiv, dvs. de siste 11 år, har veksten vært betydelig høyere enn gjennomsnittet for landet. Rapporten viser også at det er store forskjeller mellom fylkene. I årene 2002 – 2007 var sysselsettingsveksten i Oppland bare 1,2 prosent, mens den i samme periode i for eksempel Nord Trøndelag og Nordland var henholdsvis 3,9 og 4,5 %.

Det å utnytte mulighetene som ligger i samhandling mellom kultur, kunst, reiseliv, landbruk, næring etc. kan gi store positive effekter for Opplandssamfunnet. Et bedre samspill mellom kultur og næring kan styrke verdiskapingen i kulturbedriftene, bidra til et mer omstillingsdyktig næringsliv og bidra til en positiv lokal og regional utvikling. For å lykkes i å utvikle dette nye politikkområdet, er det viktig å integrere både kulturpolitiske og næringspolitiske aspekter. Kulturarrangementer og kulturopplevelser som elementer i større lokale og regionale utviklingsprosjekter, og sammenhengen mellom kulturnæringenes kommersielle interesser og behovet for et mangfoldig kulturliv med høy kvalitet basert på kulturens egne premisser, er sentrale elementer.

På bakgrunn av dette, samt signaler fra sentrale myndigheter, blant annet i St.meld.nr.22 (2004-2005) "Kultur og næring" og handlingsplanen "Kultur og næring" fra 2007, mener Kommunalkomiteen at det er viktig å utarbeide en oppdatert og tydelig politisk plattform for kultur og næringsfeltet i Oppland. Kulturnæringene og kulturbasert næringsutvikling er et forholdsvis nytt satsingsområde og kunnskapsgrunnlaget knyttet til næringenes egenskaper, organisering, samspill med hverandre og med andre næringer er relativt begrenset. Det gir oss store utfordringer, men også store muligheter for å meisle ut nye strategier for kulturbasert næringsutvikling i Oppland.

Fra verkstedet Billedkunstnens språk med Anne Kristine Thorsby.
Foto: Marit Brænd

Visjon

Satsningsområder, status & utfordringer

Fylkesmonstring UKM 2009
Foto: Terje Kongsrud

Visjon

Oppland Fylkeskommune skal være en viktig utviklingsaktør for et allsidig, mangfoldig og skapende kunst og kulturliv i fylket.

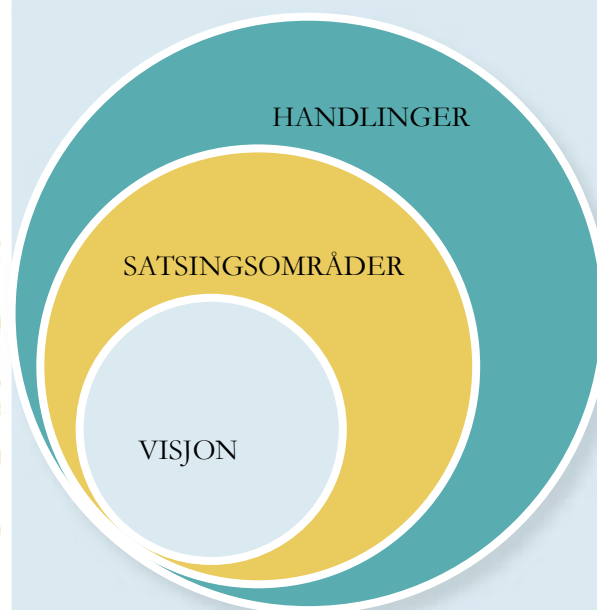
Kunst og kulturlivet i Oppland skal være et bærende element i arbeidet med bolyst og utvikling i lokalsamfunnene og bidra til livskvalitet og vekst for det enkelte mennesket.

Visjonen skal nås gjennom at:

- Oppland fylkeskommune legger til rette for tiltak som utvikler fylkets samlede ressurser innen områdene talentutvikling, kompetanse, næring, kunst, kultur og folkehelse.
- Oppland fylkeskommune skal på eget initiativ og i samarbeid med andre aktører; kommunalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt, bidra til å skape et aktivt, dynamisk, nyskapende og mangfoldig kunst og kulturliv som egenverdi og som grunnlag for kulturnæringer i Opplandssamfunnet.
- Oppland fylkeskommune skal vedlikeholde og videreutvikle sin rolle som støttespiller, tilrettelegger og utviklingsaktør og ha en kvalitet og aktualitet i sin kompetanse som gjør at den blir foretrukket som samarbeidspartner av de som ønsker å fremme og stimulere til nyskaping og deltagelse på kulturfeltet.

Å arbeide med en visjon:

- Å arbeide med en visjon som utgangspunkt gir mulighet for en samlende tenking rundt satsingene, tiltakene og produktene vi er med på å skape.
- Å skape visjoner er meningsdannende prosesser fordi de tar opp i seg hva vi egentlig vil med arbeidet og hvilke verdier dette skal være tuftet på. Visjonen sin styrke kommer fra evnen den har til å synliggjøre organisasjonens verdier og integritet og i tillegg gi en opplevelse av mening som er med på å drive arbeidet fremover.
- Å formulere visjoner kan som metode være et alternativ til mer tradisjonell målstyring, fordi visjonene kan fange opp helheten i et tema, generere kreative tanker og fange opp de kvalitative sidene ved utviklingen. Vårt strategidokument er en fortettet fremstilling av visjoner og satsingsområder for virksomheten.

Prioriterte satsingsområder 2009 – 2014:

- **Det frivillige Oppland**
- **Kultur som drivkraft for folkehelse**
- **Kultur og næring**
- **Kulturformidling for og med barn og unge**
- **Et aktivt profesjonelt kunstliv**
- **Kulturelle utviklingsprosjekter**

Status og utfordringer

Oppland fylke har et aktivt og mangfoldig kunst- og kulturliv. Kulturaktivitetene i fylket er preget av rike muligheter til idrett og friuftsliv, sterke folkekulturtradisjoner og tradisjonsbærende aktiviteter som også finner nye, moderne og genreovergripende uttrykk. Eksempelvis fremstilt gjennom desentralisert kunstformidling og kunstprosjekter ("Landart"-prosjektene til blant andre kunstnerne Egil Martin Kurdøl og Anna Widen) nyskapende scenekunst inspirert av folkemusikk og folkedans (Sol av Isfolket/Frikar) og evne til å ta i bruk naturen som kulturarena. (Peer Gynt/Juv)

Fylket er vertskap for tre av landets knutepunktinstitusjoner; Lillehammer kunstmuseum, Peer Gynt stemna og Norsk litteraturfestival. Store deler av den nasjonale Pilegrimsleden går gjennom Oppland fylke. Høyskolene våre tilbyr kulturrelaterte studier. Den norske filmskolen ligger på Lillehammer og fylket huser noen av våre viktigste kulturhistoriske arenaer. I tillegg er fylket rikt på idrettsarenaer og anlegg for fysisk aktivitet, og det lokale kunst-, kultur- og idrettslivet er av grunnleggende betydning for trivsel og bolyst. Oppland er dessuten en ledende aktør innen det nasjonale folkehelsearbeidet og koblingen folkehelse og kultur har gitt både kulturfeltet og folkehelsearbeidet mange kreative og nye impulser til arbeidet for god helse til alle. Men også i Oppland er utfordringene mange og krevende: Talentene drar ut, sentraliseringen er økende og det flerkulturelle samfunnet setter nye krav til oss. Gode transportmuligheter, kommunikasjon og informasjonsflyt er avgjørende, kompetansebehovene økende, nye næringer og koblinger mellom kultur og næring krever nye tiltak. Og som i resten av samfunnet endres vilkårene for frivillig virksomhet og fokus flyttes fra fellesskapet og ukentlig aktivitet og drift til mer fokus på den enkelte og tidsavgrensede engasjementer.

Kulturlivet og regional utvikling

Det er godt dokumentert at kulturtilbudet og muligheten for å engasjere seg i et levende kulturliv er en faktor som betyr noe for hvor folk vil bosette seg. Deltagelse i et inkluderende og utfordrende kulturelt fellesskap har stor betydning for utvikling av tilhørighet, for å skape røtter og for å forme identitet. Et rikt og tilgjengelig kulturliv kan styrke befolkningen og de kommende generasjoners identitet og tilhørighet til Opplandssamfunnet, slik at de finner det attraktivt å bo og arbeide i fylket.

Trender i stikkordsformat:

- Talentene drar ut og kommer i liten grad tilbake etter endt utdanning.
- Kultursituasjonen for barn og unge endres raskt og er i økende grad markedsrettet.
- Fokus flytter seg fra fysisk samhandling til digitalt fellesskap.
- Frafallet er stort i tradisjonell organisasjonsvirksomhet, særlig i ungdomsgruppen.
- Nye organisasjoner og møteplasser etableres.
- Kulturnæringene er i vekst.
- Utvikling av kulturnæringene er avhengig av et aktivt kunstliv.
- Prosjekter og hendelser prioriteres.
- Tette bånd mellom kunst, kultur, reiseliv og næring vokser frem.
- Begivenhetsbaserte arrangementer med profil kultur og natur får betydning.
- Fremtidens samfunn er flerkulturelt og behovet for integrering er stort.
- Forventningene til drift av kultur- og idrettsarenaer er økende.
- Folkehelseperspektivet vektlegges mer og mer.
- Internasjonalisering og globalisering er økende.
- Samhandling mellom sektorer er avgjørende for å lykkes med målsettingen om et aktivt, variert og skapende kunst- og kulturliv som egenverdi og som grunnlag for kulturnæringer i et livskraftig Opplandssamfunn.

Oppland Fylkeskommunes roller

Fylkesmønstring UKM 2009
Foto: Terje Kongsrud

Oppland fylkeskommunes roller

UTVIKLE

Fylkeskommunen har vært støttespiller for utviklingen av kulturlivet i Oppland. Det har vært mulig med bakgrunn i fylkeskommunens rolle som koordinator og utviklingsaktør, samtidig som det har vært uttrykt politisk vilje til å satse på nyskapende tiltak innenfor kulturområdet. Denne koordinator- og utviklerrollen vil det være viktig å ivareta også i fremtiden. Fylkeskommunen er én blant få aktører i Oppland som har faglig, organisatorisk og økonomisk kapasitet til å støtte et aktivt utviklingsarbeid på kulturområdet. Det gjelder også det internasjonale kultursamarbeidet.

For å lykkes i dette arbeidet er det viktig at Oppland fylkeskommune til en hver tid kan tilby høy kompetanse innen de forskjellige kunst- og kulturuttrykkene, idrett og folkehelse og derved kan vedlikeholde og videreutvikle sin rolle som støttespiller, tilrettelegger og utviklingsaktør.

UTFORDRE

Samfunnet har de siste årene hatt en utvikling fra det kollektive til det individuelle. Det er ikke minst tydeliggjort ved utviklingen av IT-samfunnet og nye kommunikasjonsplattformer. Oppland fylkeskommune bør bidra til å vise vei og bryte ny mark i kulturarbeidet. Det krever at fylkeskommunen utfordrer kommuner, organisasjoner, kulturarbeiderne og innbyggerne på mange vis. Det betyr også at man i utformingen av kulturpolitikken er observant på de motsetningene som er innebygget i samhandlingen mellom kulturens instrumentelle verdi og kulturens og kunstens egenverdi.

Ansvarsdeling mellom fylkeskommune og kommune:

For å legge grunnlaget for best mulig utnytting av ressursene er det viktig at den kulturpolitiske ansvarsdelingen mellom Oppland fylkeskommune og kommunene blir tydelig definert.

Hovedprinsippene er som følger:

Amatørene:

Den enkelte kommune må ta ansvaret for det løpende amatørkulturlivet på lokalt nivå. Dette omfatter også engasjement i de mange verdifulle arrangementene der det frivillige kulturliv skaper trivsel i lokalsamfunnet.

Fylkesorganisasjoner:

Oppland fylkeskommune kan gi tilskudd til drift/aktivitet til fylkesomfattende paraplyorganisasjoner på kulturområdet.

Prosjekter:

Det kan gis tilskudd til organisasjoner og tiltak med medlemmer eller aktører fra minimum tre kommuner, dersom aktiviteten/tiltaket har overføringsverdi eller betydning utover disse kommunene.

Ungdom:

Oppland fylkeskommune tar et ansvar for ungdom i fylket ved å engasjere seg praktisk og/eller økonomisk i regionale tiltak som knyttes til målgruppen, tiltak knyttet til videregående skoler, engangstiltak som favner bredt, og utprøving av tiltak som samler ungdom fra flere kommuner.

Kunstnere:

Oppland fylkeskommune tar et ansvar for kunstnere i fylket gjennom stimuleringsordninger, ved å gi kunstnere oppdrag, ved å gi tilskudd til organisasjoner, institusjoner, festivaler og enkeltarrangementer der det benyttes profesjonelle krefter og arrangementet har interesse utover den enkelte kommune.

FORMIDLE

Oppland fylkeskommune søker å ha en koordinerende og formidlende rolle mellom kommunene, sentrale myndigheter og kulturinstitusjoner med tanke på styrking av kulturen i et samlet, regionalt perspektiv. Gjennom fokus på kompetanseutvikling, kunnskapsformidling, tilrettelegging, utviklingsarbeid, nettverksbygging og formidlingsvirksomhet vil Oppland fylkeskommune også i fremtiden vektlegge arbeidet med utvikling av kulturell infrastruktur og formidling av kulturelle opplevelser til hele Opplands befolkning.

STYRKE

Kulturlivet i Oppland består av svært mange aktører. Kommuner, regioner, institusjoner, organisasjoner, lag, enkeltpersoner, stiftelser og bedrifter bidrar til å skape det totale kulturbildet i fylket vårt. Resultatene blir ofte best når flere aktører går sammen. Samarbeids- og partnerskapsavtaler er sentrale verktøy for fylkeskommunen i dette arbeidet. For mange aktører vil fylkeskommunen være en viktig og naturlig samarbeidspartner, strategisk, faglig og økonomisk. Fylkeskommunen blir på denne måten en viktig støttespiller for kulturlivet i fylket.

Kunstformidling:

Oppland fylkeskommune tar ansvar for å formidle kvalitetssikrede kunst- og kulturopplevelser med profesjonelle krefter til barnehager, grunn- og videregående skole.

Kulturnæringer:

Oppland fylkeskommune har en særlig oppgave i samarbeid med regioner og næringslivet til å engasjere seg i utviklingsoppgaver som skaper kulturbasert næringsvirksomhet og reiseliv.

Kompetansedeling:

Det bør legges vekt på å utarbeide et likeverdig og godt samspill mellom fylkeskommunen og kommunene/regionene med fokus på kompetansedeling og erfaringsutveksling.

Tverrsektorielt samspill:

Staten pålegger fylkeskommuner og kommuner å iverksette nasjonal kulturpolitikk etter nasjonalt definerte kriterier. Dette skjer særlig ved at fylkeskommunene forvalter statlige ordninger. For Oppland fylkeskommune er det også viktig å føre en selvstendig kulturpolitikk, en politikk som utformes i samspill med de andre politikkområdene til beste for fylkets innbyggere.

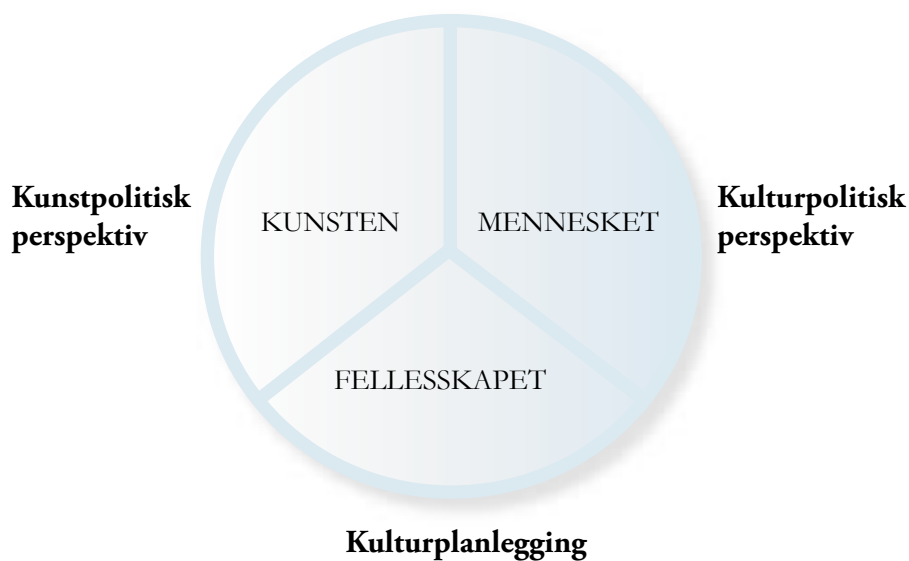

Kulturpolitisk analyseverktøy

Begrepet kulturpolitikk har både en overordnet og en avgrenset betydning når vi snakker om koblingen kultur og politikk.

Det kan være hensiktsmessig å feltet ut fra tre perspektiver; kunstpolitikken (kunsten), kulturpolitikken (mennesket) og kulturplanleggingen (fellesskapet). Å skape en tydeligere forståelse for kulturpolitikken enkelte deler hjelper oss å formulere visjon, strategier og satsingsområder, og vi kan på en bedre måte beskrive fylkeskommunens forhold til andre samarbeidspartnere og til nasjonalt og lokalt nivå; stat og kommune.

Like viktig som å kunne identifisere de ulike kulturpolitiske perspektivene, er det å se hvordan de enkelte delene fungerer i en helhet. Satsinger i ett perspektiv får konsekvenser i et annet.

Rytter, fotoprint og akryl på lerett,
Jannecke Lønne Christiansen

Kunstpolitikk, kulturpolitikk & kulturplanlegging

Omsorg.
Tekstilobjekt Eli Kongssund
Foto: Eli Kongssund

Kunstpolitikken

I det kunstpolitiske perspektivet er kunsten i sentrum. Den frie profesjonelle kunsten skal støttes fordi den er bærer av materielle og immaterielle opplevelser og budskap som også kan være den kritiske og spørsmålsstillende kraft som utfordrer og utforsker tilværelsen og samfunnet. Kunsten er derfor særlig betydningsfull i demokratiske samfunn. Kunst kan ikke avgrenses av entydige definisjoner og beskrivelser. Kunstens natur er grenseoverskridende. Kunsten eksponeres gjennom formspråk i stadig endring til formspråkets rammer sprenges og det oppstår nye teknikker, utvikles nye former og stemmer og nye kanaler og metoder finnes for å nå frem til betrakteren, tilhøreren, leseren eller brukeren.

Med kunst menes her profesjonelle kunstners skapelse av hendelser, ideer, tanker, erfaringer og kunnskap innen dans, teater, litteratur, film, musikk, billedkunst og beslektede uttrykksformer. Spørsmål knyttet til kunstnerisk kvalitet er ikke entydig, men formuleres og omformuleres til ulike tider og av ulike aktører innen kunstverdenen. Det er derfor grunnleggende å legge til rette for at kunstnere med ulike forutsetninger kan virke i samfunnet. Slik får flere menneskers erfaringer og tanker plass i kunstens forestillingsverden. Derfor kan profesjonell kunst og dets utøvere også være viktige inspirasjonskilder for amatørerne og for unge mennesker som ønsker å utvikle sine evner og talenter.

Kunstpolitikkens mål:

Oppland fylke skal ha et rikt kunstliv av høy kvalitet.

For å nå målet skal Oppland fylkeskommune:

- Legge til rette slik at profesjonelle kunstnere kan bo og virke i fylket
- Stimulere til økt bredde og mangfold i fylkets kunst- og kulturliv
- Vise åpenhet for nye teknikker og nye kunstformer
- Bidra til gode visningssteder, arenaer og møteplasser.
- Fremme utveksling og samarbeid på tvers av både geografiske grenser og genregrenser.

Filmbussen.
Foto: Erik Tøftestuen

Oppland fylkeskommunes rolle

Oppland fylkeskommune skal legge til rette for et kunstliv preget av vitalitet, kvalitet og mangfold og for at profesjonelle kunstnere skal kunne bo og virke i fylket vårt. Til det behøves arbeidsmuligheter og arbeidssteder, visningssteder, produsenter, arrangører, kontaktnett, internasjonale utvekslings- og samhandlingsmuligheter, tilskuddsmuligheter, stipender og lignende.

Oppland fylkeskommune finansierer sammen med stat, kommune og andre tilskuddspartnere regionale kunstinstitusjoner og organisasjoner. Sammen med institusjonene i fylket legger fylkeskommunen til rette for en variert formidling av kunstopplevelser til barn og unge gjennom Kulturmenyen og til øvrige målgrupper gjennom samarbeid med institusjonene, organisasjoner, arrangører og selvstendige produsenter.

Oppland fylkeskommune har et ansvar for å initiere møteplasser og fremme deling av kompetanse og erfaring. Oppland fylkeskommune skal sørge for kunstnerisk utsmykking i alle fylkeskommunale bygg som bygges om eller bygges nye. Oppland fylkeskommune skal dessuten være en formidler, støttespiller, tilrettelegger og utviklingsaktør for kulturlivet og legge til rette for et mangfold av uttrykksformer og nyskapende virksomhet.

Camp Snowfilm på Bjørli 2009
Foto: Hallvard Witzo

Kulturpolitikken

I det kulturpolitiske perspektivet blir mennesket satt i sentrum. Kultur forstås i denne sammenhengen som vår måte å leve sammen på, ofte uttrykt gjennom tradisjoner og livsstil. Kunstneriske uttrykk inngår som ett av flere deler i begrepet kultur. Det er avgjørende at hver og en, til tross for forskjeller, kan kjenne seg delaktig i samfunnet. Kulturpolitikken skal bidra til samfunnsutviklingen gjennom å legge til rette for arenaer som er åpne for alle.

Kulturpolitikken skal muliggjøre kommunikasjon mellom ulike individ og grupper, skape forutsetninger for et mangfold av kulturopplevelser, for talentutvikling og kompetanseøking og gi mulighet for at alle fritt kan utvikle sine skapende evner. Det er dessuten godt dokumentert at kulturtilbudet og muligheten for å engasjere seg i et levende kulturliv er en faktor som betyr noe for hvor folk vil bosette seg. Mye peker i retning av at medlemskap i et mangfoldig, inkluderende og utfordrende kulturelt fellesskap har stor betydning for utvikling av tilhørighet, for å skape røtter og dermed for å forme vår identitet.

Det understreker at kulturlivet i et livskraftig samfunn må være vevet inn i det allmenne samfunnsnivå. Således må kulturpolitikken sees i sammenheng med andre politikkområder.

Kulturpolitikkens mål:

Oppland fylkes innbyggere skal ha mulighet til aktiv deltagelse i kulturlivet.

For å nå målet skal Oppland fylkeskommune:

- Legge vekt på høy kompetanse, kvalitet i uttrykk og formidling, nyskapende kunstnerisk arbeid, kulturelt mangfold og internasjonalt samarbeid.
- Legge til rette for kunnskapsbygging innen kulturfeltet.
- Gi fylkets innbyggere tilnærmet like muligheter og rettigheter til rike kunstopplevelser og aktiv deltagelse i kulturlivet.
- Legge til rette for gode møteplasser, visningssteder og kulturarenaer.
- I særlig grad fremme barn og ungdoms mulighet til kulturell kunnskap, aktivitet og formidling. Videreutvikle kunst og kulturformidling med barn og unge i sentrum og stimulere til aktivitet, opplevelse, refleksjon og læring og legge til rette for at barn og unge kan ta i bruk sine ressurser og sin kreativitet.
- Fremme kulturnæringer og næringer der kultur er en av forutsetningene, samt styrke kunstlivet som en faktor for utvikling av Opplandssamfunnet.
- Arbeide for at kunst og kultur skal kunne bidra til å forbedre folkehelsen i Opplandssamfunnet.

Fra barnehagekonserten *Hornet på kornet*,
Foto: Helge Øye

Oppland fylkeskommunes rolle

Oppland fylkeskommunes kulturpolitikk skal legge til rette for at alle gis mulighet til å delta i kulturlivet som mottakere, publikum eller aktører. Kulturpolitikken skal styrke kunstlivet som en faktor for utvikling i Opplandssamfunnet, og arbeide for at kunst og kultur skal gi grobunn for å utvikle kulturnæringer og næringer der kultur er en av forutsetningene.

Formidling av profesjonell kunst og kultur til barn og unge gjennom Kulturmenyen er en sentral oppgave. Likeledes skal fylket være med å stimulere til et rikt og mangfoldig kulturliv der både profesjonelle, frivillige og amatører kan ha rike muligheter til deltagelse og opplevelse og der kunst- og kulturlivet kan bidra til å forbedre folkehelsen i samfunnet.

For å nå dette målet må det tas i bruk et bredt repertoar av samarbeidsformer og partnerskapsavtaler med regioner, kommuner, institusjoner, organisasjoner, arrangører og andre aktører. Direkte støtte til lokal amatør- og arrangørvirksomhet er et kommunalt ansvar. Fylkeskommunens rolle er å legge til rette for kompetansedeling, utviklingsprosjekter, arenaer, møteplasser, institusjoner, aktiviteter og organisasjoner som kommer hele eller deler av fylket til gode. Formidling av kunst og kultur skal også her preges av kvalitet, åpenhet og nyskapende virksomhet – både når det gjelder form og innhold.

Prosjektet *Gulden Skog*, Anna Widén
Foto: Anna Widén

Kulturplanleggingen

I kulturplanleggingen er samspillet mellom kultur, samfunn, sted og identitet i sentrum. Kulturplanleggingen tar utgangspunkt i et bredt kulturbegrep som foruten kunst, kompetanserettede tiltak og kulturarv innbefatter blant annet elementer som stedsutvikling, bolyst, reiseliv, kultur og næring og folkehelse. Kulturplanleggingen skal se til at hele fylket; lokalsamfunn og regioner, sentrum og periferi har muligheter til å ta del i kulturlivet. God kommunikasjon er derfor av betydning for hvordan fylkets kulturtilbud kan gjøres tilgjengelig og kjent for flest mulige.

Kulturplanleggingen skal legge til rette for kulturelt mangfold, fornyelse og kreativitet; alle viktige aspekter i regional utvikling og av betydning for enkeltpersoners og grupperes engasjement og deltagelse, følelse av delaktighet, tilhørighet, trygghet, livskvalitet og god folkehelse.

Kulturplanleggingens mål:

Oppland fylke skal tilby befolkningen et mangfoldig, nyskapende og utfordrende kulturliv av høy kunstnerisk kvalitet og være et fylke preget av kompetanse, trivsel, bolyst og regional utvikling.

For å nå målet skal Oppland fylkeskommune:

- Legge til rette for et aktivt og skapende kunst og kulturliv som egenverdi og som grunnlag for kulturnæringer i et livskraftig Opplandssamfunn.
- Se til at kulturen blir tilgjengelig i hele fylket og integrere kunst og kultur i det offentlige rommet.
- Bidra til å øke interessen og forståelsen for kultur som utviklingsfaktor, se samhandlingsmulighetene mellom kultur, næring og reiseliv og se kulturlivet som en faktor i arbeidet med økt bolyst, regional utvikling og et mangfold av kulturnæringer.

Illustrasjonsfoto

Oppland fylkeskommunes rolle

Kulturplanlegging er tett forbundet med de overordnede strategiene for regional utvikling. Det er derfor viktig å vektlegge mulighetene for tverrsektorielt samarbeid.

Statens kulturpolitiske føringer vil også være premissgivere i dette arbeidet, samt nasjonale aktører innen de forskjellige fagfeltene. Eksempelvis Kulturrådet, Rikskonsertene, forvaltningen av Den kulturelle skolesekken, kriterier for bruk av spillemidler etc. Strategisk kulturplanlegging gir store muligheter for Oppland fylkeskommune til å utvikle sin egen rolle og bygge opp de kontakter og nettverk som behøves for å nå målene.

Det krever imidlertid at fylkeskommunen tar på seg koordineringsrollen og ser til at de ulike interessene blir forent på en best mulig måte i tråd med Oppland fylkeskommunes vedtatte strategier og mål. Oppland fylkeskommune skal legge til rette for god infrastruktur og gode kommunikasjonsmuligheter.

Koblingen mellom kultur, kulturminne, kulturarenaer, reiseliv, kulturnæringer, stedsutvikling, kompetanse og bolyst skal vektlegges. Kulturplanleggingen skal ta inn i seg kunnskap om dagens trender, behov og endringer på kulturfeltet, og legge til rette for god informasjon om fylkets rike og mangfoldige kulturliv, muligheter og aktiviteter.

Likeledes skal Oppland fylkeskommune gå foran når det gjelder estetiske kvaliteter og satsing på kunst og kultur i de offentlige rom.

Fra Valmieras 725-årsjubileum
Foto: Terje Kongsrud

To bus ved rodt gjerde,
Maleri av Eva Laila Hilsen

Prioriterte satsingsområder

2009 - 2014

Det frivillige Oppland

Frivillige lag, foreninger og organisasjoner (også kalt tredje sektor) yter uvurderlige bidrag til samfunnet. Men frivillig virksomhet er i endring, blant annet på grunn av moderniseringsprosesser og en generell individualisering og kommersialisering av samfunnet. Dette bidrar til å sette frivillig sektor under press. Dette innebærer at kjente strukturer, sammenhenger og samarbeidsmønstre forsvinner og nye allianser må inngås. Nye medlemsgrupper innlemmes og organisasjonenes verdigrunnlag endres og utfordres. Et fornyet sivilisert engasjement krever at vi er oppmerksomme på de nye formene som overtar der de gamle forvitret.

Oppland fylkeskommune skal legge til rette for et aktivt og vitalt frivillig kulturliv som grunnlaget for aktivitet, demokratilæring, sosialisering, tilhørighet, skoloring, folkelig engasjement og politisk kritikk.

Strategier:

- Legge til rette for kompetanseøking innen frivilligfeltet.
- Ha en tydelig oppgave- og ansvarsfordeling mellom fylkeskommune og kommunene når det gjelder frivillig virksomhet, amatørkulturlivet og lokal aktivitet.
- Gjennomgå kriteriene for tilskuddsordningene og se til at de møter dagens behov innen tredje sektor/frivillig virksomhet.

11 tendenser i lokalt kulturliv:

Hentet fra forskningsprosjektet: Lokalt kulturliv i endring, igangsatt av Norsk kulturråd i 2006 etter initiativ fra Kultmag, Norsk Kulturforum og Forum for Kultur og næringsliv.

Gjennomføres av Diakonhjemmets høyskole, Diaforsk og Institutt for bygdeforskning i Trondheim. Prosjektet skal leveres våren 2009.

- **Prosjektifisering:** Lokalt kulturliv blir i økende grad prosjektpreget både når det gjelder varighet, organisering og økonomi.
- **Profesjonalisering:** Øket vekt på profesjonalitet når det gjelder instruksjon, markedsføring, fremføring, etc..
- **Akademisering:** Tettere samspill mellom kultur, kunnskapsutvikling/utdanning, innovasjon.
- **Festivalisering:** Lokalt kulturliv blir organisert som festivaler (eller omdøpt til festivaler)
- **Instrumentalisering:** I forhold til stedsutvikling brukes kultur i økende grad som grunnlag for utvikling.
- **Patriotisering:** Lokalt kulturliv blir brukt til å skape lokalpatriotisme. Alle må spille på det lokale laget.
- **Estetisering:** Lokalt kulturliv skal bidra til å "forskjønne" lokalsamfunnet.
- **Turistifisering:** Lokalt kulturliv blir et instrument for å gjøre stedet mer attraktivt som turistmål. Og reiselivet bruker i økende grad lokalkulturen.
- **Pluralisering:** Lokalt kulturliv blir mer sammensatt og variert.
- **Kommersialisering:** Lokalt kulturliv blir i økende grad avhengig av markedet og lønnsomhet.
- **Feminisering:** Lokalt kulturliv blir mer dominert av kvinner, spesielt i kommunale stillinger.

Kultur som drivkraft for folkehelse

Folkehelse er den samlede innsatsen for å påvirke det som fremmer og vedlikeholder befolkningens helse. Målet er flere leveår med god helse i hele befolkningen og reduserte helseforskjeller mellom sosiale lag, etniske grupper og kjønn. Kulturaspektet i sammenheng med folkehelsearbeidet handler om å tilpasse kulturtilbudene og gjøre dem tilgjengelige for hele befolkningen. Det kan også handle om å prøve ut nye tiltak for utvalgte grupper, ta i bruk nye arenaer og legge praktisk og organisatorisk til rette for at flest mulig skal kunne delta i kulturlivet.

Hovedstrategien for det lokale folkehelsearbeidet er å oppnå god forankring i kommune- og fylkesplaner, godt kunnskapsgrunnlag og bred mobilisering. Sterke partnerskap og allianser på tvers av sektorer og nivåer i folkehelsearbeidet er derfor viktig for å lykkes i det helsefremmende og forebyggende arbeidet.

Oppland fylkeskommune skal styrke den tverrsektorielle samhandlingen i folkehelsearbeidet, legge til rette for et samfunn som gir innbyggerne en følelse av sosial tilhørighet, sammenheng og håndterbarhet i forhold til eget liv og inspirere til sunne livsstilsvalg uavhengig av målgruppe. Helse- og omsorgsdepartementets nye lovforslag (som er ute til høring våren 2009), der folkehelse skal bli en lovpålagt tverrsektoriell regionsoppgave, øker dessuten behovet for å se på de mange utviklingsmulighetene innen folkehelsearbeidet.

Strategier:

- Folkehelsearbeidet henger tett sammen med fagområder som bidrar til lokalsamfunnsutvikling, tilgjengelighet for alle og sosial inkludering. Det er derfor viktig å legge til rette for initiativ, anlegg og områder som fremmer et mangfold av aktiviteter i lokalsamfunnene, deltagelse i kulturlivet og i frivillige lag og foreninger.
- Inkludere aspektet folkehelse i retningslinjene for spillemidler til kulturanlegg og idrettsanlegg
- Stimulere til sektorovergripende samarbeid for å øke kunnskapen og kompetansen om sammenhengene og mulighetene knyttet til fysisk aktivitet, kultur og folkehelse samt vektlegge folkehelseperspektivet i egen tjenesteyting, forvaltning og planlegging.
- Legge til rette for møteplasser for barn, ungdom og eldre og andre målgrupper med spesielle behov som faller utenfor eksisterende aktivitetstilbud.

Fordeling av spillemidler i Oppland 2005 – 2008

Ordinære anlegg (tall i mill. kr)

	2005	2006	2007	2008
Søknadssum	49	75,5	73,8	61,7
Fordelt	17,5	19,2	20,0	19,5

Nærmiljøanlegg (tall i mill. kr)

	2005	2006	2007	2008
Søknadssum	5,7	8,5	7,6	6,3
Fordelt	3,9	5,1	3,9	3,5

2009:

Søknadssum ordinære anlegg: 85,7 mill
Søknadssum nærmiljøanlegg: 6,8 mill

Kultur og næring

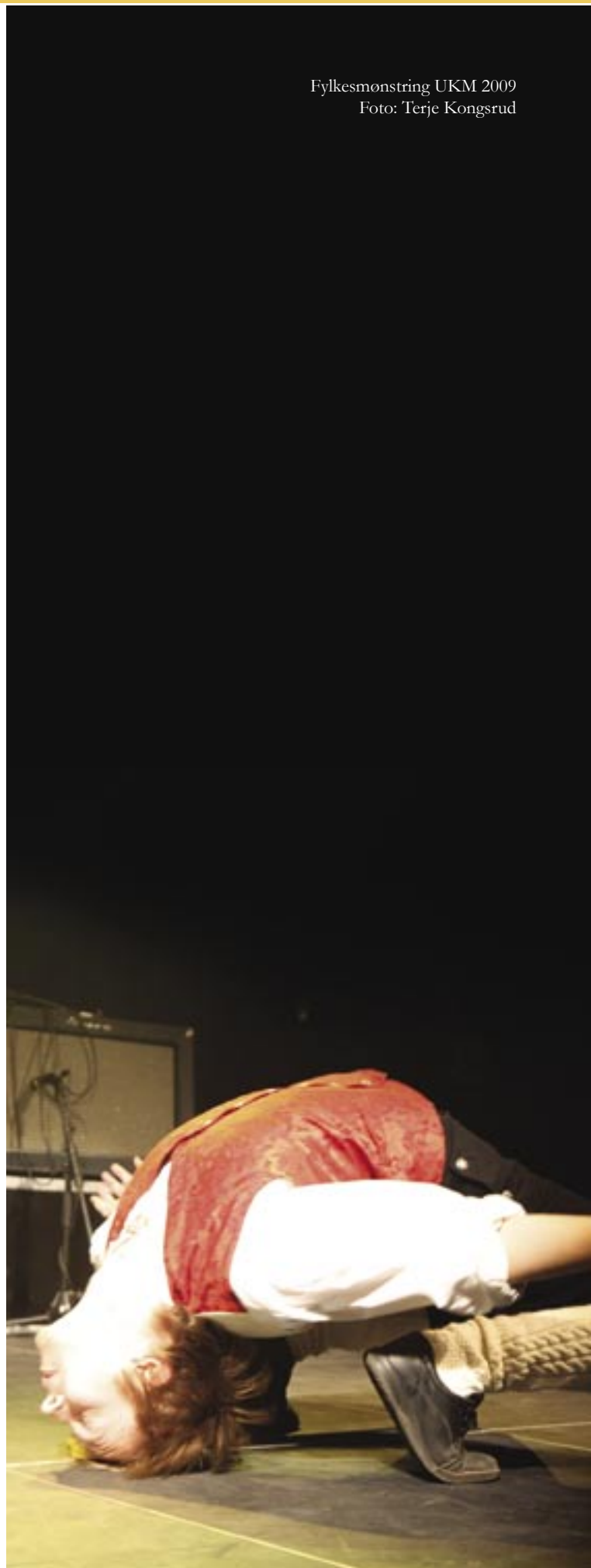
Kultur og næringsfeltet er et felt i vekst. Oppland fylkeskommune har særlig vært opptatt av områdene festivaler og film. For å fremme de kreative næringene må det etableres gode rammebetingelser slik at de store mulighetene som ligger i skjæringsfeltet mellom kultur og næring kan realiseres og innovasjons- og nyskapingsevnen styrkes. Samarbeid mellom kultur- og næringsliv er dessuten viktig for å bidra til mer kreativitet og omstillingsdyktighet i næringslivet og økt verdiskapningen i kultur- og kulturbaserte næringer. For å lykkes med å utvikle dette området er det viktig å integrere både kulturpolitiske og næringspolitiske aspekter. Det må tas hensyn til kunst- og kulturfaglige kvaliteter og næringspolitiske krav om verdiskapning. Ved å satse på næringsutvikling som også er basert på kultur, opplevelser og fritid, utnytter man lokale forutsetninger og kompetanse og gir identitet og attraktivitet til et sted.

Oppland fylkeskommune skal utvikle de store mulighetene som ligger i skjæringsfeltet mellom kultur og næring, styrke innovasjons- og nyskapingsevnen i fylket vårt og bedre samspillet mellom kultur og næringsliv og legge til rette for at profesjonelle kunstnere kan bo og virke i fylket.

Strategier:

- Fremme tverrsektorielle prosjekter og i et samspill mellom kompetansemiljøene, næringslivet, kulturlivet, kommunene, Innovasjon Norge og fylkeskommunen legge til rette for at ulike aktører vil samarbeide om å utvikle de kulturbaserte næringene i Oppland.
- Bidra til kompetanseøking gjennom utviklingsprosjekter, nettverk, arenabygging og erfaringsutveksling.
- Videreføre og videreutvikle filmsatsingen i regionen.
- Videreføre partnerskapsavtaler med utvalgte festivaler.
- Utarbeide kriterier og inngå avtaler med større kulturarrangementer.
- Gjennomføre en kartlegging av profesjonelle kunstnere i Oppland og hvilke behov som må dekkes og tiltak som må iverksettes for at flere profesjonelle kunstnere kan og vil bo og virke i fylket vårt.

Fylkesmønstring UKM 2009
Foto: Terje Kongsrud

Kulturformidling for og med barn og unge

Barn og ungdom er den viktigste målgruppen for Oppland fylkeskommunes satsing innen kultur-, idretts- og folkehelsefeltet. Arbeidet skal legge vekt på å videreutvikle kunst- og kulturformidling med barn og unge i sentrum og stimulere til refleksjon, læring og nyskaping, og legge til rette for at ungdommen kan ta i bruk sine ressurser og kreativitet.

Tiltak og aktiviteter der ungdom i utfordrende fellesskap søker utløp for oppfinnsomhet, skaper meningsfulle opplevelser og bygger kompetanse skal også vektlegges og tilbudet om kunst- og kulturopplevelser med profesjonelle krefter for og med barn og ungdom skal videreføres og videreutvikles.

Oppland fylkeskommune vil at barn og ungdom skal være en ressurs i Opplandssamfunnet og en ressurs i kulturlivet og vi vil bidra til tiltak der barn og unge i utfordrende fellesskap søker utløp for oppfinnsomhet, skaper meningsfulle opplevelser og bygger kompetanse

Strategier:

- Med utgangspunkt i vedtatt Strategiplan for Den kulturelle skolesekken i Oppland, videreutvikle DKS med vekt på kompetanseøking, lokal produksjon og elevmedvirkning på produksjons- og arrangørsiden.
- Videreutvikle programtilbudet i Kulturmenyen og styrke fagkompetansen innen de forskjellige kunstuttrykkene.
- Styrke samarbeidet med kulturinstitusjoner som leverer produksjoner og bidrar med kompetanse inn i Den kulturelle skolesekken.
- Videreføre og styrke satsingen på Ungdommens Kulturmonstring som arena for ungdoms eget kulturuttrykk.
- Sikre at Ungdommens Kulturmonstring (UKM) blir et godt redskap for fylkeskommunens øvrige satsing på kultur for og med ungdom.
- Samarbeide med kulturskolene i Oppland om en helhetlig kultursatsing for barn og unge.
- Samarbeide med festivaler og større kulturarrangement om en kvalitativ og kvantitativ satsing på arenaer for og med barn og ungdom.
- Bidra til at det finnes arenaer og ressurser for at unge med spesielle talent innen kunst og idrett skal få utvikle seg.
- Bidra til at ungdom får anledning til å delta på internasjonale arenaer for å utvikle sitt talent og for å knytte nettverk.

Den kulturelle skolesekken:

Hva får en grunnskole-elev minimum oppleve på sine 10 skoleår?

- 7 forfattere
- 7 filmproduksjoner
- 7 utstillinger/kunstnermøter
- 10 teater/danse-forestillinger
- 20 konserter

Når eleven går ut av tiende klasse har hun i alt møtt på profesjonell kunst minst 51 ganger. I tillegg kommer de lokale programmene i regi av de enkelte kommunene, tilbudet hun har fått i barnehagen og i videregående skole.

Kulturmenyen

Skoleåret 2007/2008:

- Antall produksjoner: 85
- Antall kunstnere: 145
- Antall turnédøgn: 1045
- Antall publikummere: 106.209

Fordelt på uttrykkene film, litteratur, scenekunst, visuell kunst, musikk og kulturarv.

Den kulturelle skolesekken i Oppland

Arbeidet med den kulturelle skolesekken er definert i vedtatt Strategiplan for Den kulturelle skolesekken i Oppland (FU-sak 85/08) Her er også samhandlingen mellom skolene, kommunene og Oppland fylkeskommune beskrevet.

Et aktivt profesjonelt kunstliv

Kunsten har sin egenverdi. Kunsten har som viktig funksjon å lære oss å se kjent virkelighet med nye øyne, utfordre tilvante forestillinger og se nye muligheter. I et samfunn som krever omstilling og evne til nyskaping, kan dermed kunstlivet få stor betydning. Samtidig har kunsten en rolle som kritisk korrektiv til samfunnsutviklingen.

Oppland har mange dyktige enkeltkunstnere, men urovekkende få unge kunstnere velger å legge sin virksomhet til vårt område. Med kunstnere tenker vi i denne sammenheng personer som driver skapende og/eller utøvende virksomhet innen musikk, visuelle uttrykk, scenekunst, litteratur, film eller en kombinasjon av disse. Det er personer som har kunstnerisk virksomhet som sitt yrke helt eller delvis.

Oppland fylkeskommune skal styrke kunstlivet som en faktor for utvikling av opplandssamfunnet og som grunnlag for utvikling av kulturnæringer.

Martine Lund Hoel

Strategier:

- Styrke eksisterende stimuleringsordninger for kunstnere og videreutvikle stipendordninger, prosjektavtaler og produksjonsstøtte til å omfatte skapende og utøvende kunstnere innen alle kunstuttrykkene.
- Markedsføre opplandskunstnere og prioritere å gi opplandskunstnere oppdrag der det er formålstjenlig.
- Videreutvikle talentutviklingsprosjekt Oppstart.
- Videreføre fylkeskommunens engasjement i Lillehammer Kunstmuseum og Kunstnersenteret i Oppland (KiO).
- Etablere en innkjøpsordning for kunstnere (billedkunstnere/kunsthåndverkere) med tilhørighet til Oppland.
- Formidling av profesjonelle kunstnere gjennom Den kulturelle skolesekken og Kulturmenyen videreføres og videreutvikles innen dagens rammer.
- Legge til rette for samlokalisering av kreative virksomheter (som Fabrikken på Lillehammer og S-laget på Gran)
- I samarbeid med nasjonale interesser undersøke mulighetene for å utnytte og videreutvikle fylkets kunstneriske og miljømessige særtrekk som for eksempel prosjekter knyttet til miljøet for stedsbasert kunst (Landart/kompetansesenteret Mycelium), kunstuttrykk i natur (Bronsebukkene, Juv, Ved Rondane, Peer Gynt) og nye koblinger mellom folkekultur, folkemusikk og scenekunst. (Sol av Isfolket, Frikar)
- Stimulere til flerkulturelle prosjekter og nasjonale og internasjonale samarbeid.

Fra forestillingen
Så tag nu mina händer

Kulturelle utviklingsprosjekter

Kulturlivet i et livskraftig samfunn må være vevet inn i det allmenne samfunnsliv. Således må kulturpolitikken og kulturplanleggingen sees i sammenheng med andre politikkområder og bidra til å øke interessen og forståelsen for kultur som utviklingsfaktor, se samhandlingsmulighetene mellom kultur, næring og reiseliv og se kulturlivet som en faktor i arbeidet med økt bolyst, regional utvikling og et mangfold av kulturnæringer.

Oppland fylkeskommune skal legge til rette for utviklingsprosjekter, sektorsamarbeid, kompetansedeling og støtte de stedsspesifikke mulighetene i Opplandskulturen.

Strategier:

- Vektlegge samhandling mellom aktuelle aktører på tvers av fag og sektor.
- I samhandling med de nasjonale aktørene utvikle Pilegrimsprosjektet i Oppland
- Bidra til å videreutvikle tusenårsstedet Hundorp Dale-Gudbrands gard til et unikt nasjonalt kulturminne og et livskraftig kultur- og reiselivsprodukt.
- Støtte utviklingen av fylkets tre knutepunktinstitusjoner; Lillehammer kunstmuseum, Peer Gynt Stemna og Norsk litteraturfestival Sigrid Undset-dagene.
- Undersøke mulighetene for å etablere nasjonalt kompetansesenter (Mycelium) for stedsbasert kunst i samarbeid med Kunstnersenteret i Oppland (KiO) og nasjonalt kompetansesenter for rytmisk musikk i samarbeid med folkemusikkmiljøet i Valdres.
- Gjennom avgrensede prosjektperioder legge til rette for, og støtte stedsutviklingsprosjekter som eksempelvis prosjektet på Granavollen, satsing på kulturnæring i Vågå knyttet til Folkemusikken Hus, og muligheter knyttet til dikterhjem som Aulestad og forfattertradisjoner i Gudbrandsdalen/Ottadalen.
- Søke innenfor dagens ramme å etablere et økonomisk handlingsrom som grunnlag for å støtte tidsavgrensede utviklingsprosjekter.

“Be careful glass” av Janusz Baldyga. Fra det polsk-norske kunstprosjektet UT-21, august 2008.

OPPLAND
fylkeskommune

Oppland fylkeskommune
Fagenhet for kultur og idrett
Serviceboks
2626 Lillehammer
Fylkeskultursjef Tone Kolaas
Tone.kolaas@oppland.org

Saksnummer 18/09
Vedtatt i Fylkestinget 28. april 2009.
Komité: Kommunalkomitéen
Leder: Aksel Hagen
Saksordfører: Mariann Isumhaugen
Vara: Anne-Grethe Fremgaard

Forsidebilde:
Fylkesmønstring UKM 2009
Foto: Terje Kongsrud

Baksidebilde:
Opplandspremiæren
Foto: Elias Sperstad/GD

